

лиралъ *първата печатница* въ Севлиево. Дветъ църкви станили източника за духовна просвѣта и култура, тъй като, освенъ проповѣдите отъ амвонитѣ, държали сѫ се и специални „*дамаскини*“ отъ учителите за поука и просвѣта.

Но най-свѣтлия фаръ и източникъ на просвѣта е създадъ учено любивиятъ и родолюбивиятъ севлиевски гражданинъ *Хаджи Стоянъ Зуреолу*, който съ свои собствени срѣдства е издигналъ въ широкия дворъ на църквата „Св. пр. Илия“ въ 1844 год. едно голъмо и солидно двуетажно училище, което и сега сѫществува и носи неговото име. Съ съграждането на това училище той е построилъ и цѣла една чаршия отъ дюкяни, наречена „чехларска храстა“, отъ наемите на която да се поддържа училището и издѣржатъ учителите. За пръвъ учитель въ новосъграденото и единствено училище Хаджи Стоянъ е извикалъ и условилъ известния тогава *Петко Рачевъ Славейковъ*, на когото плащаъ пакъ отъ собствените си срѣдства. Съ идването си като учитель П. Р. Славейковъ е създадъ *нова ера* въ образоването и възпитанието: за пръвъ пътъ той въвъръхъ писането на пѣсъкъ, на плочи и съ мастило и почналъ да предава на децата: свещена история, българска история, смѣтане, писане и гимнастика. Съ увеличаването на децата-ученици сѫ се увеличавали и учителите. Съучитель на П. Р. Славейковъ е билъ даскаль *Никола Ивановъ Гайдарджиолу*, а следъ напушкането на Славейкова идва учителятъ Маринъ попъ Софрониевъ, родомъ отъ гр. Ловечъ. Последниятъ се е проявилъ като *голъмъ реформаторъ въ учебното опло*: разпредѣлилъ учениците на отдѣления и класове, изхвърлилъ наустницата, евангелието и святчето като учебни предмети, наредилъ годишна програма за всички отдѣления и класове, отворилъ *отдѣлно девическо училище*, въ което първите жени-учителки сѫ били: *Елена х. Ангелова* и *Стефанка Иванова*, и пръвъ той е далъ идеята въ 1860 год. да се празнува тържествено празника на нациите учители и просвѣтители — братята Св. Кирилъ и Методий. Все по това време като другаръ на Маринъ п. Софрониевъ е билъ условенъ за учител и *Кръстю Денчевъ Сухиндолски*, който е билъ добъръ черковенъ пѣвецъ. Съ увеличаването числата на учениците и на учителите се почувствува нужда отъ особенъ *училищенъ съветъ*, въ който сѫ влизали най-видните и ученолюбиви севлиевски граждани. Въ началото на 70-те години Хаджи Стояновото училище се е снабдило вече съ доста просвѣтени и подготовени учители, между които: *Давидъ Х. Тулешковъ*, *Йорданъ Статиловъ*, *Димитъръ Витановъ*, *Георги Драгошиновъ* и *Никола Дабевъ*, отъ които Д. Витановъ е билъ съ висше образование и е владѣялъ добре английски и руски езици. Той е преподавалъ на горните класове: математика, астрономия и естествознание. Не по-малко просвѣтенъ и подготовенъ е билъ и учителятъ *Йорданъ Статиловъ*, знаещъ добре французкия и арабско-